

ЗЛОТО СЕ НАКАЗВА

chitanka.info

Едно време имало един старец. Той си имал момиче. То било толкова красиво, че когато се засмивало, трендафил цъфвал на устата му, а когато заплачело, бисер капел от очите му. Старецът събирал бисерите и ходел да ги продава и с това се прехранвал. Момичето се прочуло с хубостта и дарбите си толкова, че славата му стигнала до ушите на царя. Той поискал да се ожени за него. Пратил хора да го вземат и доведат.

Царските пратеници отишли, взели момичето, качили го на царската каляска и потеглили обратно.

Между пратениците имало една мома, която много искала с измама да се омъжи за царя. Вървели, що вървели, на хубавицата се припило вода.

Завистливата мома ѝ рекла:

— Ако ми дадеш да ти извадя едното око, ще ти дам вода.

Хубавицата нямало що да прави — съгласила се. Завистливата мома извадила едното око, скрила го в една кутийка, дала вода на момичето и пак тръгнали.

Вървели, що вървели, стигнали до един кладенец. Хубавицата пак поискала вода, а завистницата ѝ рекла:

— Ако дадеш да ти извадя и другото око, ще ти дам вода.

Момичето било много жадно, нямало какво да прави — съгласило се.

Завистницата му извадила и другото око, сложила го в една кутийка и пак му дала вода. Жените, които били в каляската, съгледали, че момичето няма очи и рекли:

— Защо ли му е на царя сляпа царица? Как ще се покаже с нея пред света? Хайде да я оставим в гората!

Като повървели още малко, стигнали един голям хресталак, при сух кладенец. Жените оставили момичето там и бързо си тръгнали.

Те накиприли завистницата, завели я при царя, като казали, че това е прочутата хубавица. И царят се оженил за нея.

Минало доста време. Царят все чакал царицата да се засмее, за да падне трендафил от устата ѝ, или да заплаче, за да падне бисер от очите ѝ, ала тя нито се засмивала, нито плачела, а ходела все замислена и намръщена.

Оставеното в гората момиче било намерено от един старец. Той го прибрал в къщата си да го гледа. Момичето живяло добре при

стареца и му пазело къщата.

Веднъж старецът кихнал. Момичето се засмяло и в този час от устата му паднал трендафил.

— Иди го продай в града. Мини по улиците и викай: Продавам трендафил за око! Който ти даде око, нему да го дадеш — рекло момичето.

Старецът взел трендафила, отишъл в града и почнал да вика из улиците, както му поръчало сляпото момиче. Всички му се чудели и никой не купувал цветето. Като минал покрай царските палати от прозореца се показала царицата и го попитала:

— Какво продаваш дядо?

— Трендафил продавам за око, дъще — отговорил той.

— Дай го на мен!

И тя извадила една кутийка, отворила я, дала му окото на момичето и взела трендафила. Старецът не познал царицата. Той взел окото, отнесъл го на момичето, което го сложило на мястото, откъдето било извадено и прогледнало.

Минало много време и един ден момичето пак се засмяло и от устата му пак паднал трендафил. То пак го дало на стареца да иде и го продаде за друго оченце.

Старецът взел трендафила, отишъл в града и пак тръгнал из улиците да го продава за око. Всички се чудели, но никой не купувал цветето. Като минавал край царските палати на прозореца пак се показала царицата:

— Какво продаваш, дядо?

— Трендафил продавам за око, дъще!

— Дай го на мене! Аз ще ти дам око!

И тя извадила от пазвата си една малка кутийка, отворила я, взела оттам другото оченце и го дала на стареца. Той й дал трендафила, взел окото и го занесъл на сляпото момиче. То сложило и него на мястото му и в този миг прогледнало.

Веднъж на момичето му домъчняло. То заплакало и от очите му закапали зрънца бисери. То ги дало на стареца и му рекло да иде в града и ги продаде, та да купи едно-друго за вкъщи. Старецът взел бисерите, занесъл ги в града и ги продал пак на царицата.

С тия трендафили и бисери царицата решила да измами царя. Веднъж тя се засмяла и показала скрития в устата си трендафил. Друг

път залепила на очите си два бисера, заплакала, надвесила се над царевия skut и проронила скъпоценните зърна.

Старецът много пъти ходил в града да продава трендафил и бисери. Това стигнало до ушите на царя. Неговите хора му докладвали, че тия цветя и бисери купувала царицата. Царят се усъмнил в нея, разбрал нейната лукавщина и решил да издири истината. Веднъж той поканил всички девойки, богати и бедни, в царството на седянка. Било поканено и дядовото момиче. Те насядали около огъня, запрели и запели поред, кое каквато песен знаело. Царят седял и слушал. Дошъл редът и на дядовото момиче. То седяло настрана със забулено лице и прело. Накарали го да пее, но то отказало.

— Аз няма да пея, аз ще разкажа една приказка — рекло то. И като завъртяло чекръчето, зараказвало:

— Речи, чекръче — едно време имало едно момиче. Когато се засмивало, трендафил цъфвал от устата му, когато заплачело — бисер капел от очите му.

Така, без да прекъсва, момичето разказало своите патила. Царят изслушал приказката докрай, после подигнал булото на момичето и то блеснало с всичката си хубост. Тогава той разбрал измамата на царицата-завистница, заповядал да я вържат за два буйни коня и да ги пуснат из полето, че да я разкъсат на парчета. После взел дядовото момиче, оженил се за него и двамата заживели честито.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.